

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

18 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte
Judecători

Nadejda Toma
Anatolie Țurcan
Elena Cobzac

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2017, în cauza penală în privința lui

*Rotari Vasile xxxx, născut la xx xxxx xxxx,
originar și domiciliat în sat. xxxx r-nul xxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 16.01.2017 – 02.11.2017;
Instanța de apel: 17.11.2017 – 11.12.2017;
Instanța de recurs: 01.03.2018 – 18.04.2018.

Asupra admisibilității recursului în cauză, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 02 noiembrie 2017, Rotari Vasile a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.151 alin.(4) Cod penal la 12 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată de partea civilă Motricală Vera privind încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Totodată, prin aceeași sentință s-a dispus a trece în contul statului cheltuielile de judecată pentru efectuarea expertizelor medico-legale și psihiatrice în mărime de 1919 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond, *in fapt*, a constatat că Rotari Vasile, la data de 05.04.2016 aproximativ pe la ora 15.30, fiind sub influența alcoolului și aflând-se pe una din străzile satului xxxx, comuna xxxx raionul xxxx, în urma unui conflict spontan apărut cu Motricală Gheorghe care tot era sub influința alcoolului, urmărind scopul

pricinuirii leziunilor corporale, intenționat i-a aplicat ultimului multiple lovituri cu pumnii în regiunea feței și gâtului, la apucat cu mâinile de gât sugrumându-l, cauzându-i astfel asfixie mecanică prin sugrumare (compresia gâtului), urmată de encefalopatie hipostică și edem tumefire cerebrală, leziunile sus indicate conform raportului de expertiză medico-legală nr.xxxx din 16 iunie 2016 au fost produse cu 5-4 zile înainte de deces și se califică ca vătămări corporale grave periculoase pentru viață, care se află în legătură cauzală directă cu decesul.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art.151 alin.(4) Cod penal - vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății care este periculoasă pentru viață și care a provocat decesul victimei.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia au declarat apeluri:

3.1. procurorul - care invocând blândețea pedepsei a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului Rotari Vasile să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de 14 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, să fie admisă integral acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului material în sumă de 40 000 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 1 919 lei să fie încasate de la inculpat în folosul statului.

În motivarea apelului a indicat că la urmărirea penală și în instanța de judecată Rotari Vasile nu și-a recunoscut vina, totodată el a făcut declarații contradictorii, încercând să-și ușureze astfel poziția sa față de fapta comisă.

În conținutul sentinței de condamnare, de fapt instanța nu a motivat ca temei de a-1 priva de libertate pe Rotari Vasile constituie și cumulul de circumstanțe ce îi agravează pedeapsa penală pentru infracțiunea incriminată și anume; că inculpatul a comis infracțiunea sub influența alcoolului, acesta a încercat să ducă în eroare instanța de judecată, de personalitatea acestuia, de condițiile de viață ale familiei acestuia, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. Totodată, a atentat direct la viața și sănătatea victimei, apucându-l și sugrumându-l cu mâinile de gât, având o intenție directă de a-i pricinui lui Motricală Gheorghe vătămări corporale grave periculoase pentru viață.

Prima instanță la individualizarea pedepsei inculpatului Rotari Vasile, în pofida tuturor circumstanțelor agravante precum și că infracțiunea comisă se califică ca deosebit de gravă, nu a ținut cont de pericolul real al acestei infracțiuni privind integritatea corporală a victimei, consecințele ireversibile pentru succesorul de drept a victimei și copilul minor al acestuia, care a rămas fără de susținere materială și morală a tatălui, cărora li sau cauzat suferințe morale și psihice iremediabile, cât și prejudiciu material și moral.

Astfel prin aplicarea eronată de către instanța de fond a prevederilor art.1398 alin.(1) Cod civil și a art.225 Cod de procedură penală, neluându-se în considerație că succesorul victimei a îndeplinit cerințele art.219 Cod de procedură penală, instanța de judecată nu a reparat prejudiciul moral și cel material care a fost înaintat de succesorul victimei în cadrul urmăririi penale susținut și în instanța de judecată și nu a încasat de la inculpat suma totală de 40 000 lei.

Acuzarea a menționat că pedeapsa aplicată inculpatului este prea blândă, în coraport cu fapta comisă de acesta, mai mult instanța nu a încasat de la inculpat și cheltuieli de judecată în sumă de 1 919 lei, deși statul în urma acțiunilor ilegale ale inculpatului a suportat cheltuieli.

3.2. avocatul Maria Tetelea în interesele inculpatului Rotari Vasile – care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie Rotari Vasile să fie achitat pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În susținerea apelului avocatul a invocat că instanța nu a combătut declarațiile tuturor participanților la această cauză penală, depuse în cadrul urmăririi penale, cu cele depuse în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond, care este o procedură necesară în cazul dat.

Astfel, declarațiile medicului Triboi Vitalie date la urmărirea penală și în cadrul cercetării judecătorești diferă, și anume faptul că Motricală Gheorghe iar fi comunicat ca ar fi fost bătut și bătaia fiind terminată cu o strangulare mecanică manuală, aceste declarații au fost date numai după efectuarea expertizei, aceleași declarații fiind date și de polițistul Spinei Veaceslav.

Conflictul iscat între părți și martorii audiați inițial fără ar fi influențați de nimeni au declarat că Motricală Gheorghe și Rotari Vasile sau lovit reciproc și nici de cum ca ar fi văzut cum ar fi să-l apucat de gât.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2017, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței atacate fără careva modificări.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, instanța de fond just a apreciat circumstanțele de fapt și de drept, iar acțiunile inculpatului corect au fost încadrate în baza art.151 alin.(4) Cod penal.

Instanța de apel, a considerat neîntemeiate argumentele avocatului precum că Rotari Vasile nu a comis infracțiunea incriminată deoarece declarațiile succesoriului părții vătămate, a martorilor, probele administrate confirmă în deplin vinovăția inculpatului, ori probele administrate dovedesc circumstanțele în care s-a aflat inculpatul când a comis fapta infracțională.

La fel, au fost considerate neîntemeiate și argumentele precum că martorii audiați au declarat că Motricală Gheorghe și Rotari Vasile s-au lovit reciproc și nici de cum că inculpatul l-a apucat de gât pe victimă, această versiune este combătută de declarațiile succesoriului victimei Motricală Vera, a medicului Triboi Vitalie și a șefului de post al IP Călărași care au confirmat faptul că discutând cu Motricală Gheorghe în spital ultimul a comunicat că a fost strâns tare de gât cu mâinile de către o persoană cu numele Vasile din s. xxxxx cu care în acea zi au prelucrat pământul.

În continuare, au fost considerate neîntemeiate și argumentele apelului precum că ar fi anumite divergențe în declarațiile medicului Triboi Vitalie date la urmărirea penală și în cadrul cercetării judecătorești deoarece concluziile rapoartelor de expertiză confirmă cu certitudine că moartea lui Motricală Gheorghe a survenit în urma asfixiei mecanice prin

sugrumare, urmate de encefalopatie hipoxică și edem tumefiere cerebral, ce se califică ca vătămări corporale grave, periculoase pentru viață și care se află în legătură cauzală direct cu decesul, deoarece declarațiile ultimului au fost consecutive pe parcursul urmăririi penale și a judecării cauzei, fiind confirmate de declarațiile martorilor nominalizați și care sunt în coroborare cu materialele dosarului.

Urmează a fi exclusă și versiunea inculpatului care a declarat că l-a lovit de vreo două ori cu pumnul peste față pe Motricală Gheorghe deoarece din concluzia experților s-a constatat că asfixia mecanică în urma căreia a survenit decesul cet. Motricală Gheorghe nu a putut surveni în urma loviturilor cu pumnul în regiunea gâtului, deoarece asfixia mecanică survine în urma compresiei gâtului și nu în urma loviturilor în regiunea gâtului.

Instanța de apel a respins ca neîntemeiat argumentul procurorului precum că pedeapsa aplicată inculpatului este prea blândă, deoarece careva probe concludente în acest sens nu au fost prezentate în ședința de judecată.

Tot aici instanța de apel a reținut că fiind audiată în instanța de judecată a în fond cât și în instanța de apel, reprezentantul părții vătămate nu a putut demonstra cu probe cheltuielile suportate pentru înmormântare.

Instanța de apel a mai reținut că din materialele cauzei rezultă că acuzatorul de stat a solicitat încasarea a cheltuielilor judiciare în temeiul cheltuielilor pentru efectuarea expertizelor medico-legale și psihiatrice.

Astfel, măsurile invocate de procuror ca cheltuieli ce necesită a fi încasate din contul inculpatului constituie măsuri procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

Prin urmare, cheltuielile judiciare solicitate de către acuzatorul de stat care au fost necesare pentru efectuarea expertizelor medico-legale și psihiatrice sunt cheltuieli trecute în contul statului, or normele procesuale nu prevăd achitarea din contul condamnatului a cheltuielilor judiciare ce constituie cheltuieli pentru efectuarea expertizei, care în speță este obligatorie.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, acuzatorul de stat a contestat-o cu recurs ordinar solicitând casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată argumentând că hotărârea contestată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, deoarece concluzia instanței de respingere a solicitării privind încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 1919 lei, este neargumentată. Consideră, că ținând cont de prevederile art.227, 229 alin.(1) Cod de procedură penală aceste cheltuieli urmau a fi încasate din contul inculpatului.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Potrivit textului, titularul invocă temeiul de drept prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și anume, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Din conținutul recursului, Colegiul penal atestă, că autorul în esență critică decizia instanței de apel în partea respingerii încasării din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizelor medico-legale și psihiatrice în sumă de 1919 lei.

Analizând temeiurile respective în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului.

Motivele recurentului, precum că instanța de apel eronat a respins cererea în vederea compensării cheltuielilor judiciare, încălcând astfel prevederile art.227 și 229 Cod de procedură penală, sunt neîntemeiate.

Astfel, potrivit art.art.227 alin.(1) și (3) și 229 alin.(1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

La caz, recurentul nu a ținut cont că cheltuielile pentru efectuarea expertizelor medico-legale și psihiatrice, sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale întru acumularea probatoriului necesar și că acestea sunt trecute, de fapt, în contul statului și nu urmează a fi puse pe seama inculpatului, or, aceste acțiuni țin de activitatea organului de urmărire penală, care are un rol activ în procesul de depistare a diferitor circumstanțe care dovedesc infracțiunea și identifică făptuitorul, pentru aducerea învinuirii de stat. Trecerea cheltuielilor judiciare în procesul penal în contul statului își are temeiul în necesitatea desfășurării procesului penal din oficiu, pentru ca nici un infractor să nu rămână nepedepsit. Or, într-o situație contrară, acest principiu nu-și mai are valoarea.

Cu referire la argumentul recurentului, precum că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, Colegiul penal remarcă că recursul repetă textul apelului, argumentele expuse de recurent fiind anterior invocate în apel, iar instanța de apel s-a pronunțat argumentat asupra acestora, examinându-le în ansamblu, le-a dat o apreciere corespunzătoare, conform art.414 Cod de procedură penală, pronunțându-se argumentat și detaliat asupra lor.

Subsecvent, Colegiul penal conchide că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului, temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției, conform prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

Prin urmare, argumentele recurentului sunt neîntemeiate, decizia instanței de apel fiind argumentată, motivată și în deplină concordanță cu prevederile art.394 Cod de procedură penală.

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel atacată cu recurs ordinar de către procuror, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept care ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

În baza celor expuse, Colegiul penal statuează, că argumentele invocate de procuror sânt nefondate, fapt ce impune concluzia privind inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2017 în cauza penală în privința lui Rotari Vasile xxxx, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 18 aprilie 2018.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac